

ด่วนมาก
ที่ กค ๑๐๐๖/๑๙๖๕๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๕๙๕๒๒
วันที่ 31 ต.ค. 2557 เวลา 18.10

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง การลงนามในร่างความตกลงเพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศและการปฏิบัติตาม FATCA

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ..... 18 พ.ย. 2557

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๓๑๕๑๐
ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๔๙๗๕
ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๗
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๙๘๙๐
ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๕(ลร.๒) / ๒๐๗
ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๗
๒. ประกาศกระทรวงการคลังประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ ๒๐๑๔-๑๗
๓. ร่างความตกลง FATCA และร่าง MOU
๔. คำแปลอย่างไม่เป็นทางการของร่างความตกลง FATCA และร่าง MOU

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอ เรื่อง การลงนามในร่างความตกลงเพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศและการปฏิบัติตาม FATCA มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งเป็นไปตามมาตรา ๒๓ วรรค ๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ที่กำหนดให้เรื่องดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ ประเทศสหรัฐอเมริกา (สหรัฐฯ) ได้ออกกฎหมาย Foreign Account Tax Compliance Act (กฎหมาย FATCA) ซึ่งกำหนดให้สถาบันการเงินที่รับเงินฝากในประเทศต่าง ๆ รายงานข้อมูลทางบัญชีและการทำธุรกรรมทางการเงินและการลงทุนของลูกค้าที่มีสัญชาติอเมริกันต่อกรมสรรพากรของสหรัฐฯ (U.S. IRS.) โดยหากสถาบันการเงินใดไม่ดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าวจะมีบทลงโทษเป็นการหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๓๐ จากรายได้ของสถาบันการเงินนั้นที่เกิดขึ้นในสหรัฐฯ แต่เนื่องจากมีข้อจำกัด

/ ตามกฎหมาย...

ตามกฎหมายภายในประเทศของไทยจึงทำให้สถาบันการเงินไทยไม่สามารถดำเนินการตามที่กฎหมาย FATCA กำหนดได้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระบบสถาบันการเงินเป็นวงกว้าง ดังนั้น รัฐบาลจึงได้ให้ความเห็นชอบให้มีการเจรจาเพื่อจัดทำความตกลง FATCA ขึ้น โดยรัฐบาลได้ให้ความเห็นชอบกรอบการเจรจาความตกลง FATCA เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ (หนังสือที่อ้างถึง ๑) และคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติองค์ประกอบ คณะผู้แทนรัฐบาลไทยสำหรับการเจรจาเพื่อจัดทำความตกลง FATCA (คณะผู้แทนรัฐบาลไทยฯ) เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๗ (หนังสือที่อ้างถึง ๒)

๑.๒ ภายหลังจากที่คณะผู้แทนรัฐบาลไทยฯ ได้เจรจาเพื่อจัดทำร่างความตกลง FATCA และร่างบันทึกความเข้าใจ (MOU) เพื่อเป็นการตกลงกันในรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการตามความตกลง FATCA เพิ่มเติม กับคณะผู้แทนรัฐบาลสหรัฐอเมริกา (คณะผู้แทนรัฐบาลสหรัฐฯ) เสร็จเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ ซึ่งกระทรวงการคลังได้รายงานผลการเจรจาจัดทำร่างความตกลงดังกล่าว ต่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และได้ขอความเห็นชอบให้ประกาศชื่อประเทศไทยในเว็บไซต์ของกระทรวงการคลังสหรัฐฯ ว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่ได้เจรจาจัดทำร่างความตกลงเสร็จเรียบร้อยแล้ว และในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ คสช. ได้มีมติรับทราบผลการจัดทำร่างความตกลง FATCA และให้ความเห็นชอบให้ประกาศชื่อประเทศไทยในเว็บไซต์ของกระทรวงการคลังสหรัฐฯ แล้ว (หนังสือที่อ้างถึง ๓)

๑.๓ กระทรวงการคลังสหรัฐฯ ได้ประกาศชื่อประเทศไทยในเว็บไซต์เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ ซึ่งมีผลให้สถาบันการเงินไทยได้รับสิทธิประโยชน์จากความตกลง FATCA โดยจะได้รับยกเว้นการหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๓๐ นับตั้งแต่วันที่กระทรวงการคลังสหรัฐฯ ได้ประกาศชื่อประเทศไทยในเว็บไซต์ ตามประกาศกระทรวงการคลังสหรัฐฯ ที่ ๒๐๑๔-๑๗ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่การได้รับสิทธิประโยชน์จากความตกลง FATCA ในการยกเว้นการหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๓๐ ในกรณีที่ได้มีการเจรจาจัดทำร่างความตกลง FATCA เสร็จเรียบร้อยแล้วแต่ยังไม่ได้ลงนามในร่างความตกลงเพื่อให้มีผลสมบูรณ์ตามประกาศกระทรวงการคลังสหรัฐฯ ที่ ๒๐๑๔-๑๗ นั้น จะมีผลถึงเพียงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและนำเสนอร่างความตกลง FATCA และร่าง MOU ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป และอนุมัติให้มีการลงนามในร่างความตกลง FATCA และร่าง MOU ดังกล่าวภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗

๓. สาระสำคัญของร่างความตกลง FATCA และร่างบันทึกความเข้าใจ (MOU) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

ร่างความตกลง FATCA ที่คณะผู้แทนรัฐบาลไทยฯ และคณะผู้แทนรัฐบาลสหรัฐฯ ได้ร่วมกันจัดทำและได้ร่วมกันลงนามย่อ (initial) เพื่อรับรองความถูกต้อง ประกอบด้วย ๓ ส่วน ได้แก่ ความตกลงหลัก เอกสารแนบ ๑ และเอกสารแนบ ๒ นอกจากนี้ ในการเจรจาจัดทำร่างความตกลง FATCA ได้มีการจัดทำร่างบันทึกความเข้าใจ (MOU) เพื่อเป็นการตกลงกันในรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการตามความตกลง FATCA เพิ่มเติม โดยสรุปสาระสำคัญของร่างความตกลง FATCA และร่าง MOU ได้ดังนี้

๓.๑ ความตกลงหลัก (Main Agreement) เป็นการกำหนดรายละเอียดของความร่วมมือที่จะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการเก็บภาษี โดยมีข้อกำหนดเกี่ยวกับลักษณะของข้อมูล กำหนดเวลาและวิธีแลกเปลี่ยนข้อมูล การยกเว้นให้สถาบันการเงินไทยไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายภายในของสหรัฐฯ รวมถึงขั้นตอนในการแก้ไขและยกเลิกสัญญา

๓.๒ เอกสารแนบ ๑ (Annex I) เป็นการกำหนดขั้นตอนในการตรวจสอบข้อมูลลูกค้าที่สถาบันการเงินภายใต้ความตกลง FATCA จะต้องดำเนินการเพื่อระบุบัญชีที่สถาบันการเงินต้องรายงาน

๓.๓ เอกสารแนบ ๒ (Annex II) เป็นการกำหนดประเภทสถาบันการเงินไทยที่ได้รับยกเว้นหรือผ่อนผันให้ไม่ต้องรายงานข้อมูล เช่น หน่วยงานราชการ ธนาคารแห่งประเทศไทย กองทุนเพื่อการเกษียณอายุประเภทต่าง ๆ สถาบันการเงินที่มีลูกค้าต่างชาติน้อยมาก สหกรณ์ สถาบันการเงินขนาดเล็ก บัญชีเงินฝากที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ บัญชีที่ได้รับยกเว้นภาษีตามกฎหมายไทย เป็นต้น

๓.๔ ร่างบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) เป็นความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการยกเว้นการรายงานข้อมูลของผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตรายย่อย และการดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมายของไทยเพื่อให้ความตกลง FATCA มีผลสมบูรณ์ รวมถึงกำหนดขั้นตอนในการขยายเวลาการสิ้นสุดของความตกลงหากประเทศไทยยังไม่สามารถเริ่มส่งข้อมูลให้สหรัฐฯ ได้ตามข้อกำหนดของความตกลง FATCA

๔. ความเห็นของกระทรวงการคลัง

เห็นควรที่รัฐบาลไทยจะลงนามในร่างความตกลง FATCA และร่าง MOU ซึ่งมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และมีคำแปลอย่างไม่เป็นทางการตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ ร่วมกับรัฐบาลสหรัฐฯ โดยมีเหตุผลประกอบ ดังนี้

(๑) การจัดทำความตกลง FATCA จะทำให้สถาบันการเงินไทยไม่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๓๐ จากเงินได้ที่เกิดขึ้นในสหรัฐฯ โดยการดำเนินการต่าง ๆ ตามความตกลง FATCA ย่อมเป็นไปตามกฎหมายภายในของไทยตามข้อผูกพันที่ได้ตกลงไว้ภายใต้ความตกลง FATCA

(๒) ร่างความตกลง FATCA ที่จัดทำขึ้น เป็นไปตามกรอบการเจรจาที่รัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ซึ่งในการเจรจาระหว่างคณะผู้แทนรัฐบาลไทยและคณะผู้แทนรัฐบาลสหรัฐฯ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ ได้มีการกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมกับลักษณะของสถาบันการเงินไทยและกฎหมายของประเทศไทย อีกทั้งได้มีการกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องกับเงื่อนไขตามความตกลงที่สหรัฐฯ จัดทำขึ้นกับประเทศคู่สัญญาอื่น ๆ

(๓) เนื่องจากร่างความตกลง FATCA ที่ได้จัดทำขึ้น อยู่ในรูปแบบของการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันแบบต่างตอบแทน ดังนั้น กรมสรรพากรไทยจะได้รับข้อมูลของผู้เสียภาษีที่มีสัญชาติไทยและมีถิ่นที่อยู่ในสหรัฐฯ จากกรมสรรพากรของสหรัฐฯ ซึ่งอาจเป็นพื้นฐานในการพัฒนาระบบการจัดเก็บภาษีของไทยได้ต่อไป

(๔) นอกจากนี้ หากประเทศไทยไม่ทำความตกลง FATCA กับสหรัฐฯ จะส่งผลกระทบต่อการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของไทยในภาพรวมได้ เนื่องจากสถาบันการเงินไทยที่ทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินสหรัฐฯ หรือสถาบันการเงินในประเทศที่ได้ทำความตกลง FATCA กับสหรัฐฯ แล้ว จะถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายตามบทลงโทษของกฎหมาย FATCA โดยปัจจุบันมีประเทศที่ได้ทำความตกลง FATCA กับสหรัฐฯ แล้ว จำนวน ๔๒ ประเทศ และอยู่ระหว่างจัดทำความตกลง FATCA กับสหรัฐฯ จำนวน ๕๘ ประเทศ โดยประเทศคู่ค้าของไทยที่สำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่น และประเทศในกลุ่มยูโรโซน ได้เข้าทำความตกลง FATCA กับสหรัฐฯ แล้ว สำหรับประเทศในกลุ่มอาเซียนอื่น ๆ ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ได้เข้าเจรจาจัดทำร่างความตกลง FATCA กับสหรัฐฯ แล้ว และอยู่ระหว่างเสนอขอความเห็นชอบเพื่อลงนามในร่างความตกลง FATCA เช่นเดียวกับประเทศไทย

๕. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

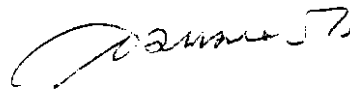
๕.๑ ให้ความเห็นชอบร่างความตกลง FATCA และร่าง MOU ดังมีรายละเอียดตาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และมีค่าแปลอย่างไม่เป็นทางการตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๕.๒ นำเสนอร่างความตกลง FATCA และร่าง MOU ต่อ สนช. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
ตามนัยมาตรา ๒๓ วรรค ๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

๕.๓ อนุมัติให้มีการลงนามในร่างความตกลง FATCA และร่าง MOU เมื่อ สนช.
ให้ความเห็นชอบตามข้อ ๕.๒ แล้ว และมอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้แทนเป็นผู้ลงนาม
ในร่างความตกลง FATCA และร่าง MOU ในฐานะผู้แทนรัฐบาลไทย โดยหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุง
ถ้อยคำที่มีใช้สาระสำคัญในร่างความตกลง FATCA หรือ ร่าง MOU ให้ผู้ลงนามสามารถใช้ดุลยพินิจ
ในเรื่องนั้น ๆ ได้ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีและ สนช. พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อความคล่องตัว
ในการดำเนินการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมหมาย ภาษี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๒๘๙

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๖๗